

Datum
2023-11-21

Diarienummer
ISF
Er referens
S2023/02799

Socialdepartementet

Utfasning av ersättning för höga sjuklönekostnader (S2023/02799)

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) tar inte ställning till förslaget att *ersättningen till arbetsgivare för höga sjuklönekostnader ska tas bort* (avsnitt 3.1) eftersom det är en politisk prioriteringsfråga.

ISF delar promemorians bild av att ersättningens konstruktion skapar stora risker för felaktiga utbetalningar. Vi vill i sammanhanget uppmärksamma att vår nyligen genomförda granskning (ISF, *Ersättning för höga sjuklönekostnader*. Rapport 2023:9) visar just detta. Avsaknaden av ansökningsförfarande och begränsade uppgifter från arbetsgivarna gör det också svårt för Försäkringskassan att arbeta för att motverka felaktiga utbetalningar.

Vi vill också uppmärksamma att förslagets redovisning av konsekvenser för Försäkringskassan (avsnitt 4.2.1) saknar en analys av att myndigheten under flera år framöver kommer att behöva handlägga ändringsärenden inom ersättningen. Enligt Skatteverkets regler kan en arbetsgivare rätta tidigare lämnade uppgifter i en arbetsgivardeklaration om lön- och sjuklönekostnader för en redovisningsperiod i upp till sex år efteråt. Under delar av 2020 till 2022 gällde särskilda regler under covid-19-pandemin. Dessa regler innebar bland annat att utbetalningarna av ersättning för höga sjuklönekostnader gjordes varje månad. Det innebär att antalet ändringsärenden de kommande åren kan komma att vara betydligt högre än före pandemin. Av Riksrevisionens nyligen publicerade rapport (Riksrevisionen, *Lätt att göra fel*. RiR 2023:16) kan vi utläsa att det 2022 kom in 62 625 ändringsärenden. Detta är ärenden som handläggs manuellt av Försäkringskassan.

I promemorians konsekvensanalys för Försäkringskassan (avsnitt 4.2.1) saknas en analys av hur utfasningen av ersättning för höga sjuklönekostnader skulle kunna påverka förmånen särskilt högriskskydd, vilket också är en förmån som ersätter arbetsgivares sjuklönekostnader. Utfasningen av ersättning för höga sjuklönekostnader skulle kunna innebära att fler arbetstagare och arbetsgivare ansöker om särskilt högriskskydd. Förmånen särskilt högriskskydd handläggs manuellt och ett ökat antal ärenden angående särskilt högriskskydd skulle innebära ökade kostnader för handläggning hos Försäkringskassan.

Om lagändringen införs tillstyrker ISF de föreslagna *följdändringarna i andra författningar* (avsnitt 3.2) samt de föreslagna *ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna* (avsnitt 3.3).

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eva-Lo Ighe. Utredaren Maria Gustavson har varit föredragande. I beredningen har också utredaren Annika Augot deltagit. Vid den slutliga handläggningen har chefsjuristen Anna Samuelsson, enhetscheferna Dan Ljungberg, Elin Sundberg, Måns Nerman och Sofie Cedstrand deltagit.

Eva-Lo Ighe

Maria Gustavson